

mează ar fi, credem, acela al unei diversități de tip caleidoscopic. Extragem, din aceste crîmpeie multicolore, două exemple.

● Tulburătoare, chiar infricșătoare prin semnificațiile ei, piesa lui Vincenzo di Mattia, *Hotărîrea* (traducere și adaptare radiofonică de Angela Ioan), pune în discuție o gravă problemă de morală: responsabilitatea pe care o implică utilizarea, aplicarea în viață a rezultatelor — generoase, spectaculoase, adesea — ale științei. Tema nu este nouă, desigur, dar implicațiile ei sînt dintre cele mai importante, ideile pe care le suscită, întrebările pe care le naște fac parte din răscolitoare probleme de conștiință ale contemporaneității. Posibilitatea de acțiunea asupra subconștientului uman, capacitatea miraculoasă de a „spăla creierul” și a dirija gîndurile, de a rescrie din întîmplări false trecutul, amintirile unui semen devin un pericol inspăimîntător în absența unei desăvîrșite probității morale. Drumul de la șansa vindecării unui psihic bolnav la posibilitatea inculcării unor gînduri străine, a unor culpe imaginare, nu mai aparține științei, ci conștiinței, și acesta este unghiul din care Vincenzo di Mattia își construiește piesa.

Sobră, gravă, chiar patetică uneori, montarea radiofonică semnată de Titel Constantinescu conferă textului întregul

dramatism al problematiçii, păcăuind totuși printr-o oarecare monotonie, prin păstrarea aceluiași ton și aceluiași ritm pe tot parcursul. Din distribuția omogenă, de real profesionalism, notăm: George Constantin, Ion Pavlescu, Ion Marinescu, Victor Ștengaru, Gina Petrini, Matei Gheorghiu etc.

● *Heidelbergul de altădată*, binecunoscuta melodramă a lui Wilhelm Mayer Förster, a beneficiat, cu decenți în urmă, de o mare celebritate, a primit omagiul înlăcrimat al multor spectatori. Textul a fost montat și în anii mai apropiați nouă și, tocmai de aceea, ne-am și așteptat ca reluarea lui la teatrul radiofonic să fie motivată de o nouă idee regizorală, de descifrarea unor căi ignorate pînă acum. Punerea în undă, datorată lui Cristian Munteanu, luminează însă cea mai convențională, cea mai îndemînă dintre fețele (nu prea multe, să recunoaștem) piesei: melodrama. De remarcat, totuși — pe acest text și în acest context —, sobrietatea, bunul-gust din interpretarea lui Marcel Iureș, reala sensibilitate dovedită de Violeta Andrei, finețea ironiei ce caracterizează jocul lui Radu Beligan, tonul sincer al lui Fory Etterle.

Cristina DUMITRESCU

„Rampă”, acum 50 de ani octombrie 1932

La Naționalul bucureșten, piese din alte vremi: *Scandalul de Bataille*. La rampă, așii „costumului de seară”, N. Bălățeanu, V. Valentinianu. Eleganța vestimentară făcea parte din „stilul” primei scene. ● Marietta Sadova — actriță, încă nu regizoare! — începe, la un studio particular, un curs de declamație. Admirabilele sale exerciții de dicție ar trebui retipărite (azi, 1982). Se pare că este singurul curs „clasic” de dicție pe care îl avem. ● Gogu Georgescu pregătește la Opera Română *Parsifal* de Wagner. Fericiți cei care l-au ascultat pe G. Fo-

lescu și Costescu-Duca în celebrele partituri... ● Profesoara Lucia Sturduza Bularandra, întrebată care vor fi marile actrițe „de mîine”, numește două foste eleve: Aura Buzescu și Tantzî Cutava-Barozzi. Tim-pul i-a dat dreptate. ● Ion Marin Sadoveanu conferențiază despre Paul Claudel. Peste... un deceniu, vom avea și traducerea capodoperei *Ingerul a vestit pe Maria*, datorată lui Ion Pillat (1942). Să mai avem răbdare... ● Pentru istoria filmului: regizorul sovietic Eisenstein turnează filmul istoric *Consulul negru*, inspirat din epoca napoleoniană. Filmografia

marelui regizor nu-l înregistrează. Un proiect abandonat? ● „Scrii greu?” îl întreabă Ioan Massoff pe Gala Galaction. „Aș zice că am două feluri de cerneală: una care dospește aci pe masă și alta care fermentează în nu știu cari cisterne intangibile din misterul meu sufletesc”. ● La Riga, tenorul Emil Marinescu reputează răsunătoare succese în *Faust* și *Tosca*. ● Se repetă la Teatrul Național o piesă a căreia nimeni nu-i bănuiește succesul (în afară de autor, desigur!) — *Titanic vals*. Maestrul Calboreanu repetă unul dintre rolurile capitale din prodigioasa sa carieră. Și un fapt plin de haz: piesa lui nea Tudorică se va juca împreună cu actul *Găgăuța* de Val. Mugur. Probabil din prudență, pentru a garanta succesul serii!

I. N.